

Анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) за 2017 г.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF), управлявана от Европейската Комисия и включваща държавите-членки и Европейския орган по безопасност на храните (ЕОБХ) е създадена с Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

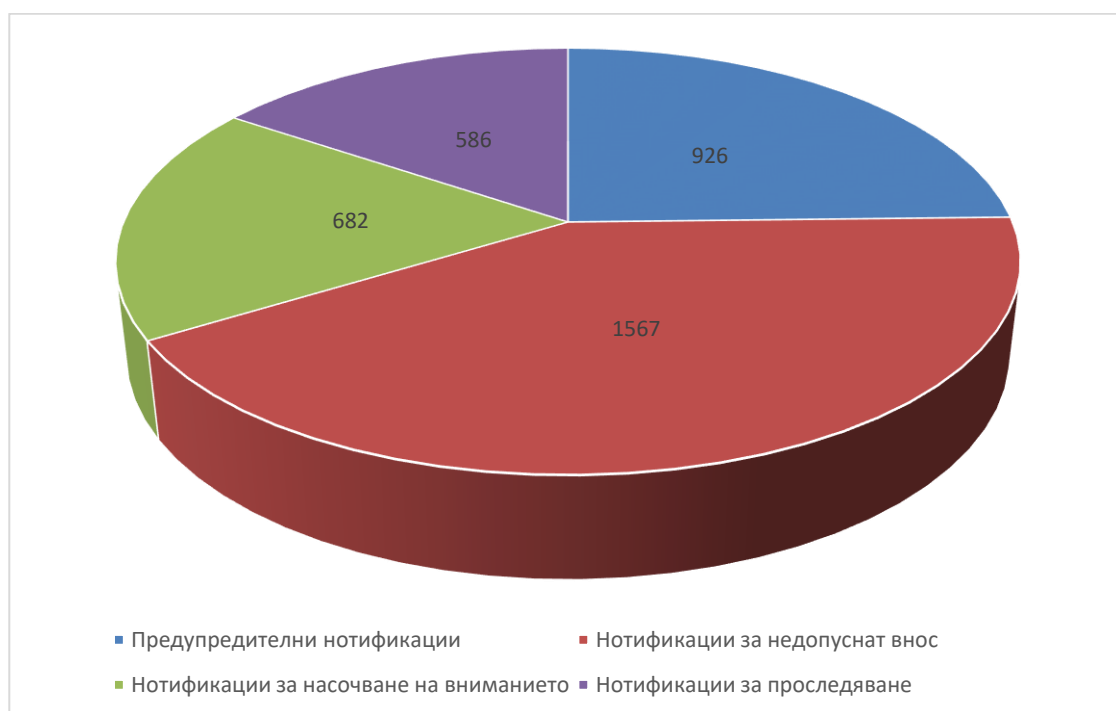
. Тази система има за цел да осигури на органите осъществяващи контрола по безопасността на храните и фуражите ефективна обмяна на информация относно рисковете и мерките, които са взети или предстои да бъдат взети, за овладяването им.

Общият брой нотификации за 2017 г. е **3761**. Сигналите в категория храни са най-много – **3403**, за фуражите – **239**, а за материалите в контакт с храни – **119** (фиг.1).

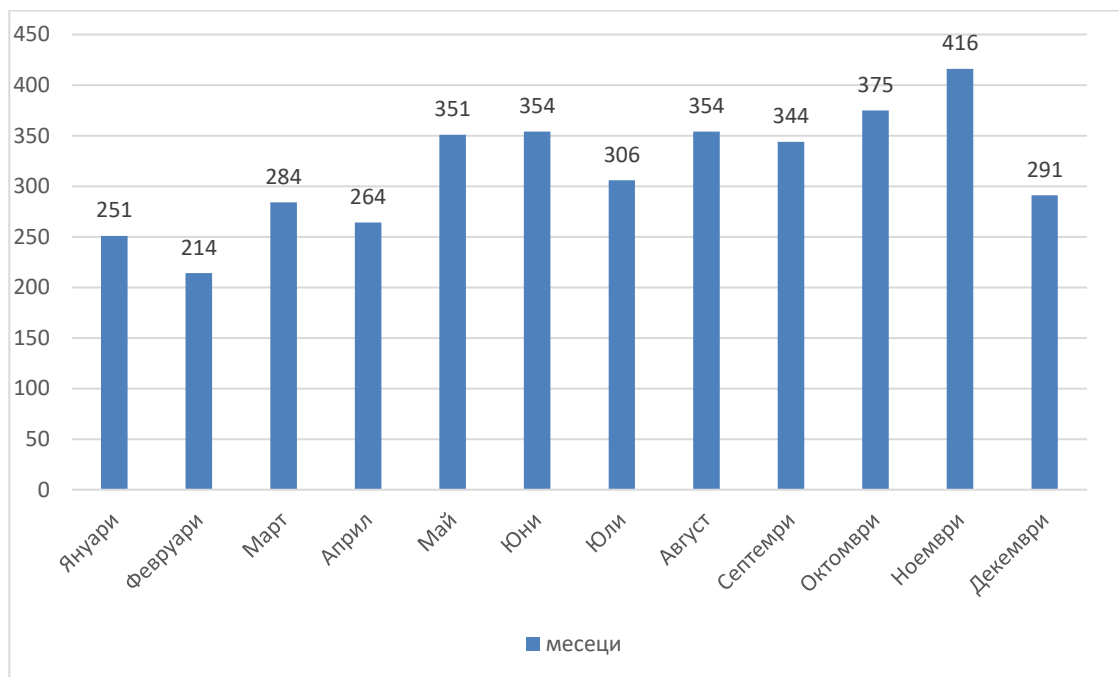
Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи:
храни, фуражи и материали

При разпределението на нотификациите **по вид** най-много са в категорията нотификации за **недопуснат внос** - 1567 нотификации. Следвани от **предупредителните нотификации** - 926; нотификациите за **насочване на вниманието** - 682 и нотификациите за **проследяване** с 586. (фиг.2).

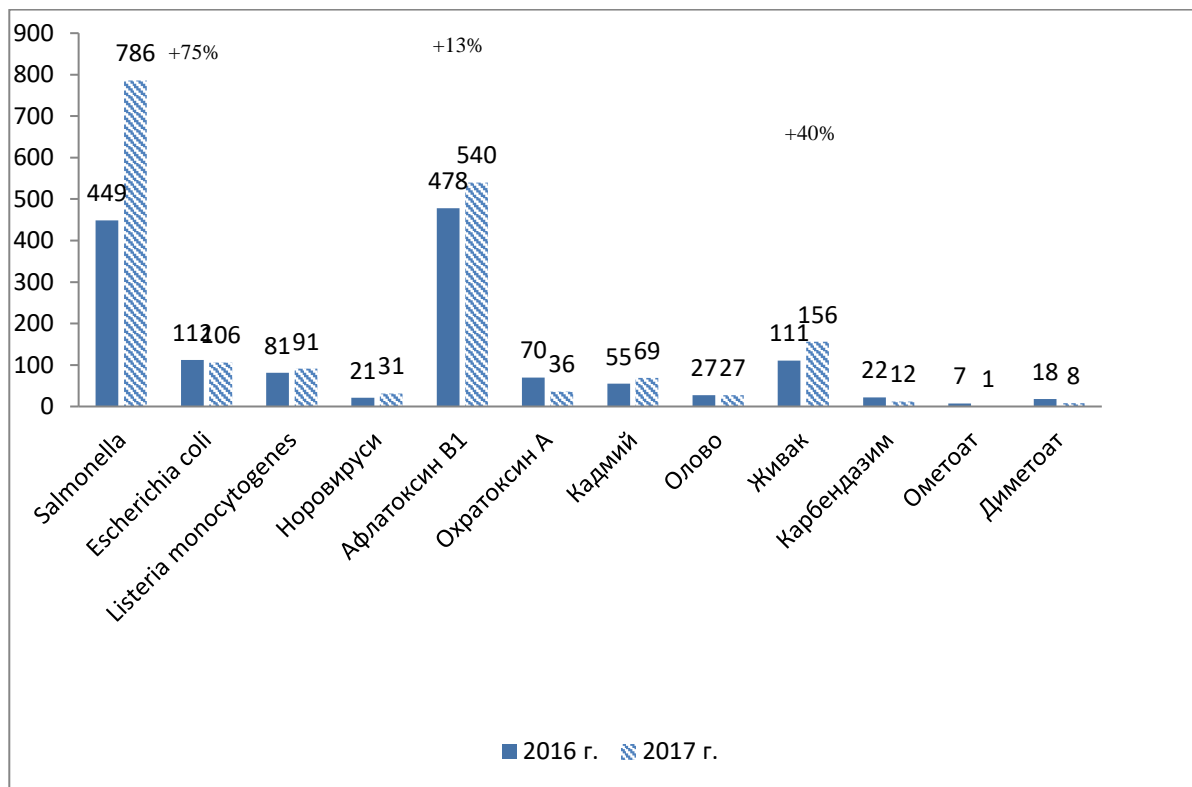
Фиг. 2 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по видове нотификации

При разпределението на нотификациите **по месеци** се наблюдава следната тенденция: **повишение** през май (351) юни (354) и август (354), през октомври (375) и през **ноември (416)**. Спад се наблюдава през януари (251), през **февруари (214)** и през декември (291). В началото на годината се наблюдава **спад с пик през месец февруари**, след това се наблюдава постепенно **повишаване** на броя на нотификациите като през **месец ноември** се наблюдава **пик**. (фиг. 3)

Фиг. 3 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по месеци за 2017 г

На *фиг. 4* са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за **2016** и **2017** г. При патогенните микроорганизми се наблюдава **повишение**, което достига при *Salmonella* 75%. При микотоксините също се наблюдава **повишение** като при афлатоксин В1 достига 13%. При тежките метали също има **повишение**, като при живака достига 40%. Пестицидите запазват ниски нива.

Фиг. 4 Най-често докладвани причини за нотифициране за 2016 – 2017 г.

От обобщените данни за 2016 г. и 2017 г. може да се направи извод, че има ясна тенденция на повишение при всички причини за нотифициране.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 926 нотификации:

През месец **януари** най-често нотифицираната държава е **Холандия** с 9 нотификации, следвана от Франция, Белгия и Италия с по 5 нотификации. През месец **февруари** най-често нотифицираната страна е **Испания** с 9 нотификации, следвана от Холандия, Италия, Германия и Франция всяка с по 5 нотификации. През месец **март** най-често нотифицираните държави са **Холандия и Обединеното кралство** с по 8 нотификации, следвани от Полша с 6 нотификации. През месец **април** най-често нотифицираната страна е **Испания** с 10 нотификации, следвана от Холандия и Бразилия всяка с по 7 нотификации. През месец **май** най-често нотифицираната страна е **Испания** с 16 нотификации, следвана от Полша с 10 нотификации. През месец **юни** най-често нотифицираната страна е **Франция** с 10 нотификации, следвана от Обединеното кралство, Белгия и Полша с по 9 нотификации. През месец **юли** най-често нотифицираната страна е **Белгия** с 11 нотификации, следвана от Испания с 10 нотификации. През месец **август** най-често нотифицираната страна е **Франция** с 8 нотификации, следвана от Италия и Германия с по 7 нотификации. През месец **септември** най-често нотифицираната държава е **Германия** с 10 нотификации, следвана от Италия с 9 нотификации. България също е нотифицирана. През месец **октомври** най-често нотифицираната държава е **Холандия** с 11 нотификации, следвана от Италия с 10 нотификации. През месец **ноември** най-често нотифицираната страна е **Германия** с 9 нотификации, следвана от Испания със 7 нотификации. През месец **декември** най-често нотифицираната страна е **Франция** с 10 нотификации, следвани от Германия и Испания с по 7 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС - 1567 нотификации:

През месец **януари** най-често нотифицираната държава е **Турция** с 38 нотификации, следвана от Индия с 18 нотификации и Китай с 15 нотификации. През месец **февруари** най-често нотифицираната страна е **Китай** с 31 нотификации, следвана от Турция с 19 нотификации. През месец **март** най-често нотифицираната държава е **Китай** с 24 нотификации, следвана от Индия с 21 нотификации. През месец **април** най-често нотифицираната страна е **Бразилия** с 26 нотификации, следвана от Индия с

22 нотификации. През месец **май** най-често нотифицираната страна е **Бразилия** с 54 нотификации, следвана от Турция с 18 нотификации. През месец **юни** най-често нотифицираната държава е **Бразилия** с 80 нотификации, следвана от Индия с 20 нотификации. През месец **юли** най-често нотифицираната държава е **Бразилия** с 36 нотификации, следвана от Индия с 16 нотификации. През месец **август** най-често нотифицираната държава е **Бразилия** със 17 нотификации, следвана от Китай с 16 нотификации. През месец **септември** най-често нотифицираната държава е **Бразилия** с 28 нотификации, следвана от Тайланд с 13 нотификации. През месец **октомври** най-често нотифицираната държава е **Бразилия** с 24 нотификации, следвана от Турция с 21 нотификации. През месец **ноември** най-често нотифицираната държава е **Турция** с 55 нотификации, следвана от Бразилия с 15 нотификации. През месец **декември** най-често нотифицираната държава е **Турция** с 34 нотификации, следвана от Бразилия с 16 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 682

нотификации: През месец **януари** най-често нотифицираната държава е **Русия** с 6 нотификации, следвана от Виетнам с 4 нотификации. През месец **февруари** най-често нотифицираната страна е **Германия** с 3 нотификации, следвана от САЩ, Южна Африка, Китай, Холандия и Бразилия всички с по 2 нотификации. През месец **март** най-често нотифицираната държава е **Испания** с 9 нотификации, следвана от Тайланд и Индия всяка с по 4 нотификации. През месец **април** най-често нотифицираната страна е **Китай** с 4 нотификации, следвани от Индия и Полша с по 3 нотификации. През месец **май** най-често нотифицираната страна е **Испания** с 22 нотификации, следвана от Полша с 11 нотификации. През месец **юни** най-често нотифицираната държава е **Испания** с 9 нотификации, следвана от Франция с 8 нотификации. През месец **юли** най-често нотифицираната държава е **Холандия** с 8 нотификации, следвана от Испания и Полша с по 7 нотификации. През месец **август** най-често нотифицираната държава е **Италия** с 13 нотификации, следвани от Индия и Испания с по 6 нотификации. През месец **септември** най-често нотифицираната държава е **Италия** с 37 нотификации, следвана от Полша с 9 нотификации. През месец **октомври** най-често нотифицираната държава е **Италия** с 14 нотификации, следвана от Испания с 6 нотификации. През месец **ноември** най-често нотифицираната

държава е **САЩ** с 19 нотификации, следвани от Италия и Испания с по 6 нотификации. През месец **декември** най-често нотифицираната държава е **Турция** с 11 нотификации, следвана от Китай и Виетнам с по 6 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 586 нотификации:

През месец **януари** най-често нотифицираната държава е **Полша** с 5 нотификации, следвана от САЩ с 3 нотификации. През месец **февруари** най-често нотифицираната страна е **Германия** с 5 нотификации, следвана от Италия с 3 нотификации. През месец **март** най-често нотифицираните държави са **Холандия и Китай** с по 4 нотификации, следвани от САЩ и Германия с по 3 нотификации. През месец **април** най-често нотифицираните страни са **Италия, Холандия и Германия** всяка с по 6 нотификации, следвани от Обединеното кралство с 3 нотификации. През месец **май** най-често нотифицираната страна е **Германия** с 4 нотификации, следвана от САЩ, Испания и Китай с по 3 нотификации. През месец **юни** най-често нотифицираните държави са **Италия и Китай** с по 5 нотификации, следвани от Испания и Холандия с по 4 нотификации. През месец **юли** най-често нотифицираната държава е **Испания** със 7 нотификации, следвана от Обединеното кралство, Германия, САЩ и Китай всяка с по 5 нотификации. През месец **август** най-често нотифицираните държави са **Испания и Германия** с по 7 нотификации, следвани от Италия с 5 нотификации. През месец **септември** най-често нотифицираната държава е **САЩ** с 9 нотификации, следвана от Холандия с 8 нотификации. През месец **октомври** най-често нотифицираната държава е **САЩ** с 14 нотификации, следвана от Холандия с 12 нотификации. През месец **ноември** най-често нотифицирани са продуктите с **неизвестен произход** с 21 нотификации, следвани от САЩ с 13 нотификации. През месец **декември** най-често нотифицираната страна е **Испания** с 8 нотификации, следвана от Холандия с 5 нотификации.

България е нотифицирала 109 нотификации.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопускан внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на Българския Контактен център на EFSA (http://focalpointbg.com/index.php?option=com_content&view=article&id=59&Itemid=78&lang=bg) към Центъра за оценка на риска по хранителната верига.

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис - младши експерт

Дирекция „Комуникация на риска, обучение и Контактен център“

28.02.2018 г.